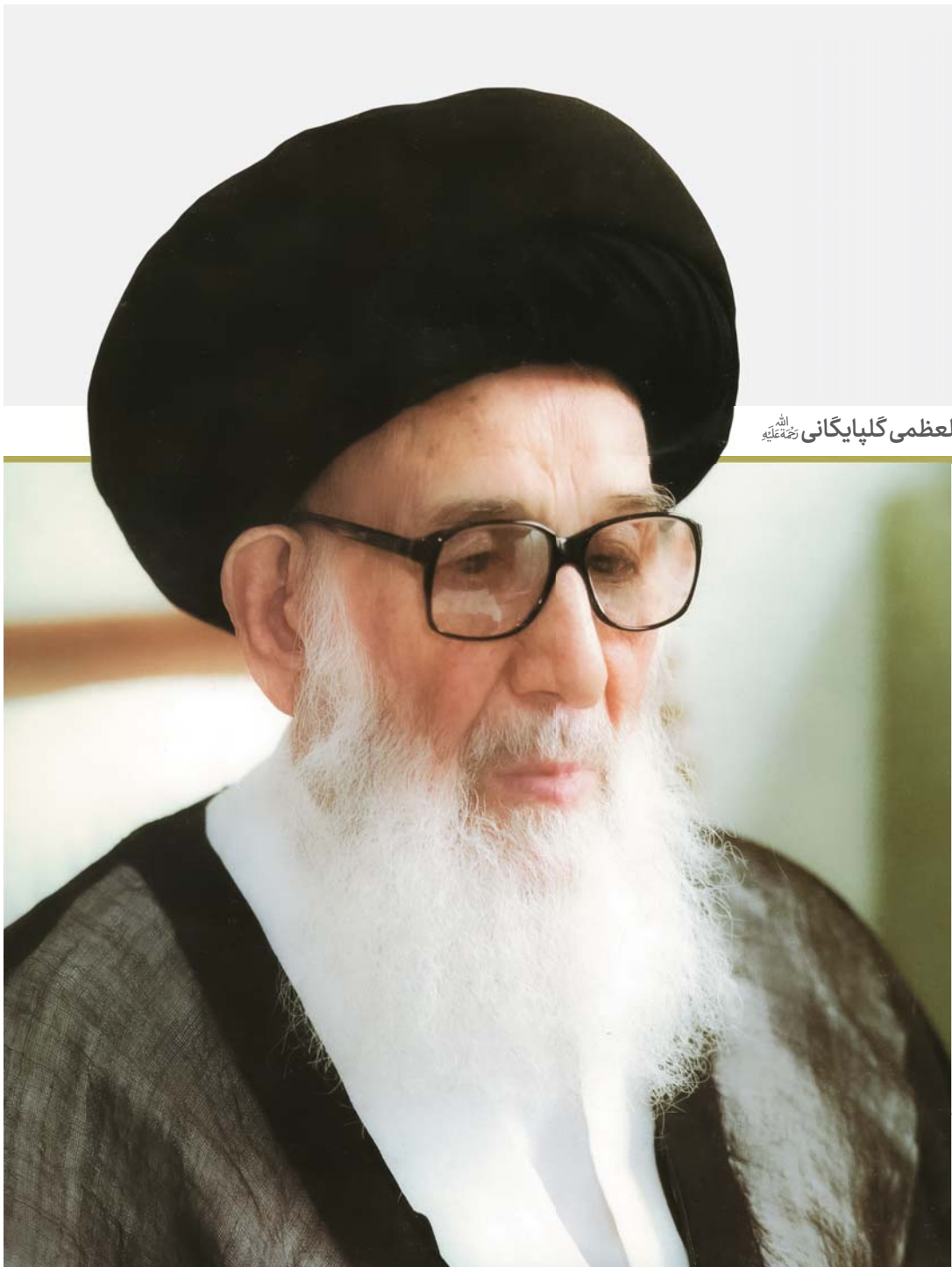

فقه مستعد

هفته نامه افق حوزه | دوشنبه ۱۴ آذر ۱۴۰۱ | ویژه نامه سی امین سالگرد مرجع خدمتگزار، ملجأ و پناهگاه مردم آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه

نگاهی گذرا به برخی از خدمات اجتماعی مرجع عالیقدر آیت الله العظمی گلپایگانی قدس سره

اشاره: روزهایی که بر ما می گذرد، تداعی گر بزرگداشت سی امین سالروز ارتحال زعیم عظیم الشان جهان تشیع فقیه اهل بیت عصمت و طهارت علیه السلام آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه است. از این روی خدمات اجتماعی و مجاهدات آن مرجع عظیم الشان در عرصه های مختلف را به صورت مختصر در ویژه نامه «فقیه خدمتگزار» مرور می کنیم. امید آنکه تاریخ پژوهان انقلاب و عموم علاقه مندان را مفید و مقبول آید.

• بهتر از آقای خامنه ای سراغ ندارم!

آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه به مقام معظم رهبری بسیار علاقه مند بودند و بنده با توجه به تعبیری که می شنیدم، احساس می کردم که ایشان علاقه قلبی و صمیمیت خاصی نسبت به رهبر انقلاب دارند. در مسائل نظام و حکومت اسلامی، معمولاً می خواستند که نظر رهبری لحاظ شود.

خاطرم هست، در یک جلسه خصوصی که تنی چند از نزدیکان خدمت آقا بودند، نظر ایشان را نسبت به رهبر انقلاب سؤال می کنند. آیت الله العظمی گلپایگانی می گویند: اگر از من هم در مسئله رهبری سؤال می کردند، بهتر از آقای خامنه ای سراغ نداشتم. این، نشان از نظر و توجه آقا نسبت به مقام رهبری دارد. متقابلاً باید از توجه مقام معظم رهبری به مراجع و بزرگان دین، به ویژه مرحوم آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه سخن گفت. همه مردم شاهد شرکت مقام معظم رهبری در مسائل مربوط به کسالت، رحلت و مراسم تشییع ایشان بودند. همچنین پیام فوق العاده پرنز و نورانی مقام معظم رهبری، بهترین معرف و روشن ترین شاخصه نظر ایشان در ارتباط با آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه بود.

آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه تا پایان عمر، توجه و عنایت بسیاری نسبت به نظام اسلامی، امام و رهبر انقلاب داشتند. چنانکه در آخرین سخنان و نوشته های ایشان نیز، به صراحت بر حفظ نظام اسلامی و ضرورت دفاع و جانبداری از انقلاب تأکید نموده و هرگونه دشمنی و مخالفت با انقلاب اسلامی را نوعی عمل ضدانقلابی و مغایر با وظیفه دینی می دانستند.

• به شرطی تهران می آیم که آقای خمینی را آزاد کنید

آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه، علاقه وافری به حضرت امام رحمته الله علیه داشتند. در سال ۴۲ که امام را دستگیر و تبعید کردند، شاه تصمیم گرفت، ضمن دعوت مراجع به تهران، جو متشنج ناشی از دستگیری امام را، در سایه به اصطلاح هماهنگی با آقایان دیگر از بین ببرد. فرستادگان شاه که عمدتاً از سردمداران ساواک و مزدوران سازمان امنیت دستگاه بودند - یکی پس از دیگری برای دعوت از مراجع، به قم اعزام شدند. آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه، وقتی برای دعوت به منزل ایشان مراجعه می کنند و اصرار می ورزند که جلسه بسیار مهمی است و همه مراجع هستند و شما هم به تهران تشریف بیاورید، ایشان می گویند: من می آیم تهران؛ اما به یک شرط: اگر شرط من را انجام می دهید، من حرفی ندارم در غیر این صورت نمی آیم! سؤال می کنند: شرط شما چیست؟ می گویند: من به شرطی می آیم تهران که شما آقای خمینی را آزاد کنید! آنها به شدت مخالفت می کنند و می گویند: این شرط اصلاً عملی نیست. ایشان هم می گویند: من هم اصلاً به تهران نمی آیم؛ چون آمدن من به تهران به این معناست که وقتی یزید سر امام حسین علیه السلام را برید، امام سجاد علیه السلام برود و تشکر کند و به یزید بگوید که خیلی ممنون که سر بابام را بریدی! این، نشان از ارتباط نزدیک و توجه آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه به امام دارد؛ آن هم در آن شرایط سخت و خفقان، همه کسانی که کمترین آشنایی با مسائل سیاسی و حساسیت های رژیم گذشته داشتند، به خوبی درک می کنند که این جمله و این گونه موضع گیری، چه پیام روشن و مؤثری می تواند باشد.

بهتر از آقای خامنه ای سراغ ندارم!

گفتاری از آیت الله صابری همدانی رحمته الله علیه

صدور پیام های گوناگون مبنی بر شرکت مردم در انتخابات، تقویت دولت اسلامی و حرام شمردن مخالفت با دستورها و مقررات دولت و نهی از فروش اجناس قاچاق، حمایت مادی و معنوی از رزمندگان اسلام در طول جنگ تحمیلی و ارسال هیأت های مختلف به جبهه های نبرد و اجازه مصرف ثلث از خمس، در مصرف جبهه ها و برعهده گرفتن ساختمان مراکز درمانی و بهداشتی استان های زلزله زده در زلزله خرداد ۱۳۶۹ و ده ها اقدام دیگر، فعال بودند.

آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه درباره رهبری حضرت آیت الله خامنه ای گفتند: اگر از من هم در مسئله رهبری سؤال می کردند، بهتر از آقای خامنه ای سراغ نداشتم.

• قائل به ولایت مطلقه فقیه بودند

آیت الله گلپایگانی رحمته الله علیه ۱۰ سال قبل از شروع نهضت امام خمینی رحمته الله علیه، بحث ولایت فقیه را تدریس کردند که من و عده ای از فضلاء حوزه علمیه، در آن درس حضور داشتیم. ایشان با توجه به ادله شرعی، ولایت فقیه را مطلقه می دانستند و معتقد بودند: ملوک و پادشاهان باید ابادی مجریه علما و فقها باشند. بنده همزمان با انتشار جزوه ولایت فقیه امام رحمته الله علیه در ایران، بحث ولایت فقیه آیت الله العظمی گلپایگانی را به زبان عربی و همراه با توضیح و تفصیل و اصطلاحات روز و با تجدید نظر در بعضی مسائل، چاپ

کردم که بسیار مورد توجه علما و فضلاء قرار گرفت.

• تقویت نظام جمهوری اسلامی

پس از پیروزی انقلاب نیز، همواره در جهت تأیید کامل مواضع امام خمینی رحمته الله علیه و تقویت موقعیت ایشان به عنوان رهبر نظام و فراخواندن مردم بر پیروی کامل از حضرت امام، توصیه به افراد صالح برای شرکت در مناصب دولتی، طرح مباحث مورد نیاز حکومت اسلامی در درس خارج فقه (قضا، حدود و شهادت)، شرکت در مراسم انتخابات،

کتابخانه آیت الله العظمی گلپایگانی قدس سره

مجموعه نسخ خطی وجود دارد. یکسری از تفاسیر و کتب فقهی، طب، علمی و ریاضی قرن پنجم به بعد و دست خط برخی از عالمان برجسته مثل شهید اول و شهید ثانی نیز، در کتاب های خطی کتابخانه وجود دارد.

• نگهداری نسخه های از روزنامه «صور اسرافیل» مربوط به ۱۲۱ سال قبل

در این بخش، مجلات و روزنامه های مختلف نگهداری می شوند که تاریخ آنها اکثراً به بعد از سال ۱۳۴۸ مربوط می شود. هم اکنون بیش از چهارده هزار نسخه و پنج هزار جلد کتاب سنگی و سربی نگهداری می شود و این بخش، دارای بیش از ۴۶۰ عنوان روزنامه و بیش از ۴۰۰ عنوان مجله است که همگی فهرست شده اند. این کتابخانه دارای یکی از کامل ترین دوره های مجلات ادواری است. قدیمی ترین نشریه موجود در کتابخانه، «صور اسرافیل» به تاریخ پنجشنبه ۲۲ جمادی اول ۱۳۲۵ هجری قمری (مطابق با ۲۴ بهمن ماه ۱۲۷۶ شمسی) است که از شماره ۶ تا ۲۰ آن را در اینجا داریم.

• امکانات کتابخانه

تلاز مطالعه ویژه محققان داریم که هشتاد میز ویژه و دوازده هزار جلد کتاب مورد نیاز به صورت قفسه باز در اختیار محققان قرار دارد. تلاز مطالعه عمومی با ظرفیت ۷۰ میز برای عموم طلاب و دانشجویان با حدود شش هزار جلد کتاب به صورت قفسه باز در دسترس است. یک کتابخانه تخصصی قرآن و تفسیر با حدود پنج هزار جلد کتاب داریم. تلاز مطالعه رویا بهار - پاییز هم ان شاء الله به زودی در بخش حیاط کتابخانه افتتاح می شود تا مراجعه کنندگان در فصل بهار

کتابخانه مدرسه آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه یکی از بخش های مهم مدرسه و دومین کتابخانه بزرگ پس از کتابخانه آیت الله العظمی مرعشی نجفی رحمته الله علیه در قم در بخش نسخه های خطی است. این کتابخانه در سال ۱۳۶۹ شمسی به منظور احیا و نشر آثار اهل بیت علیهم السلام و کمک به اندیشمندان و عالمان علوم دینی تأسیس شد. این کتابخانه در آغاز با کتب اهدایی آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه شروع به کار کرد و بعدها با اهدا و خرید کتب خطی و چاپی متعدد در موضوعات مختلف توسعه یافت.

حجت الاسلام اندیشه یکی از مدیران این کتابخانه می گوید: کتابخانه ۳ بخش داشته و شامل مخزن و منبع عمومی، سالن مطالعه (قرائت خانه) و کتابخانه امانی می باشد. هشتاد در صد منابع چاپی ما، منابع چاپی نفیس و چاپ های بالای صد سال هستند و چاپ اول خیلی از کتاب های قدیمی که بعداً اصلاح و چاپ شده اند، در کتابخانه وجود دارد که بعضی از محققان به این چاپ ها نیاز دارند.

• قدیمی ترین نسخ خطی

قدیمی ترین کتاب چاپی کتابخانه، کتاب «النجاه» ابن سیناست که در سال ۱۵۹۳ میلادی همزمان با کتاب «القانون فی الطب» در رم چاپ شده است. این کتاب از جمله کتاب های نفیس چاپی است. در بخش مخطوطات و نسخ خطی، صفحاتی از قرآن کریم به خط کوفی و بدون نقطه و اعراب وجود دارد و بر پوست نوشته شده است که برای قرن دوم هجری است.

• صحیفه سجادیه با خط منسوب به امام سجاد علیه السلام

چند برگ (چهار یا پنج صفحه) از صحیفه سجادیه با خط منسوب به امام سجاد علیه السلام هم در

و پاییز، از هوای طبیعی استفاده کنند. بانک اطلاعات دیجیتال هم برای محققان و پژوهشگران آماده شده و یازده سیستم کامپیوتر در آنجا قرار دارد. سالن جلسات علمی بخش دیگر کتابخانه است که پژوهشگران مباحثشان را در معرض اساتید قرار می دهند. حدود بیست هزار نفر عضو کتابخانه امانی و پنج هزار نفر عضو کتابخانه عمومی هستند. در قسمت محققان و کتابخانه تفسیر که تازه راه اندازی شده هم، در حال پذیرش هستیم.

تأسیس چهار بیمارستان و یک مرکز تخصصی پزشکی

آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه در کنار فعالیت های فرهنگی و تدریس در حوزه علمیه قم از سایر مسائل اجتماعی و نیازمندی های عمومی مردم غافل نبود؛ لذا برای رفاه حال مردم چندین بیمارستان در قم و شهرهای مختلف به همت و تدبیر ایشان بنا گردید که در متن پیش رو در گزارشی مختصر از خدمات ارائه شده در این مرکز درمانی آشنا می شوید.

۱. بیمارستانی که ۱۷ه سال قبل از انقلاب، به دستور آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه ساخته شد

انگیزه تأسیس بیمارستان:

در روز بیست و پنجم شوال سال ۱۳۸۲ هجری قمری مصادف با دوم فروردین ۱۳۴۲ هجری شمسی، سالگرد شهادت حضرت امام جعفر صادق علیه السلام مجلس سوگواری در مدرسه فیضیه قم برگزار شد. مأموران حکومت پهلوی با حمله وحشیانه به این مجلس، ضمن بر هم زدن آن، به ضرب و جرح حاضرین خصوصاً روحانیون پرداخته و مجروحین زیادی را بر جای می گذارند. پس از این حادثه، مجروحین بازداشت و مراکز درمانی شهر از پذیرفتن آنها منع شدند.

بیت آیت الله العظمی گلپایگانی و برخی خانه های شهر، محل استراحت و مداوای مجروحین حادثه می شود. از آنجایی که مجلس یادشده از طرف مرحوم آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه برگزار شده بود، معظم له در رسیدگی به آسیب دیدگان به حادثه و نیز خانواده های آنان، نهایت سعی و تلاش را به کار برده و در این راستا از هیچ اقدامی دریغ ننمودند. شرایط سخت و دشوار حاکم بر جامعه، این فقیه بزرگوار و دوران پیش را بر آن داشت تا با نگاه خاص و عنایت ویژه خود نسبت به تأسیس یک مرکز درمانی پیشرفته، در جهت رفع مشکلات درمانی خانواده های روحانی و سایر اقشار کم درآمد جامعه اقدام نماید. خدمات ارزنده علمی فرهنگی ایشان به جامعه اسلامی و حوزه های علمیه شیعه در داخل و خارج کشور بر کسی پوشیده نیست. در حوزه فعالیت های اجتماعی که به طور خاص به آرامش، رفاه، سلامت و بهداشت جامعه مربوط می شود، با ایجاد مؤسسه خیریه و بیمارستان، شکل جدیدی از فعالیت های اجتماعی در کارنامه درخشان مرجعیت شیعه نمایان شد. این اقدام ایشان چنان مؤثر بود که سالیان بعد، مراجع بزرگوار تقلید و شخصیت های روحانی را بر آن داشت تا با جرأت، پای از دامنه فعالیت های خاص حوزه دین فراتر گذاشته و با تأسیس مرکزی از این دست، موجبات رشد بهداشت و سلامت جامعه را فراهم آورند.

موقعیت و جایگاه بیمارستان:

بیمارستان حضرت آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه در سال ۱۳۴۶ هجری شمسی تأسیس شد. زمین بیمارستان به مساحت ۱۴۰۰۰ متر مربع از موقوفات آستانه مقدسه حضرت معصومه علیها السلام می باشد که توسط مؤسس محترم اجاره شد. این بیمارستان در یکی از مناطق محرم شهر واقع و در خیابان رهبر حد فاصل خیابان هدفا (مولوی) و خیابان امام موسی صدر (خاکفرج) قرار گرفته است. این مرکز در آغاز تأسیس، فعالیت خود را در قالب درمانگاه با یک پزشک و دو پرستار آغاز نمود. طولی نکشید که با نظر حضرت آیت الله گلپایگانی رحمته الله علیه و با تدبیر و پشتکار فرزندان فقید ایشان مرحوم حجت الاسلام والمسلمین حاج سید مهدی گلپایگانی رهبر حد فاصل خیابان هدفا (مولوی) و خیابان امام موسی صدر (خاکفرج) قرار گرفته است. تجهیزات بخش های مختلف درمانی این مرکز عملاً به بیمارستانی مجهز و قابل قبول جامعه پزشکی کشور تبدیل شد.

اگرچه نظیر بنیان گذار مؤسسه در ابتدا خدمت رسانی ویژه به روحانیون و خانواده های ایشان بود؛ ولی در عمل همه اقشار مردم از شهر مقدس قم و شهرهای اطراف با مراجعه به این مرکز، از خدمات آن بهره مند می شوند.

خدمات بیمارستان در گذر زمان

قبل از انقلاب اسلامی:

قبل از پیروزی انقلاب اسلامی ایران، این بیمارستان به دلیل انتساب به مرجعیت شیعه و عدم وابستگی به حکومت وقت، نقش مهم و اساسی در مداوای مصدومین و مجروحین داشت که در جریان تظاهرات بر علیه طاغوت آسیب دیده بودند. تیم پزشکان جراح و کادر درمان، نجات جان مجروحان و تیرخوردگان را وظیفه خود دانسته و در مواردی تا پاسی از شب به دور از اطلاع مأموران حکومت مشغول جراحی بودند.

جنگ تحمیلی:

این بیمارستان در دو بخش فعالیت مرتبط با جنگ داشت: ۱. اعزام نیروی انسانی اعم از پزشک و پرستار و نیز ارسال دارو و تجهیزات و آمبولانس به خط مقدم جبهه. ۲. پذیرش و مداوای زخمیگان مجروح که از خط مقدم جبهه به شهرها منتقل می شدند و نیز مجروحین به جای مانده از حملات هوایی دشمن به

■ افتتاح دارالشفای حضرت بقیة الله الأعظم رحمته الله علیه اقلید

مردم اقلید در سال ۱۳۶۹ شمسی هشتاد هزار متر زمین را به آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه اهدا نمودند که پنجاه هزار متر آن زمین، بنا به درخواست وزیر وقت مسکن و شهرسازی و به دستور آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه، تحت اشراف آیت الله حاج سید محمدباقر موحد ابطحی رحمته الله علیه برای احداث بیمارستان مجهزی در ۱۴ بخش و در بهترین نقطه شهر اقلید اختصاص یافت. دولت وقت اصرار بر آن داشت که بیمارستان را به نام آن مرجع کبیر مزین نماید که معظم له مخالفت کردند و گفتند: «بیمارستان را به نام نامی حضرت ولی عصر علیه السلام نام گذاری کنید» و از این طریق، مردم را به حضرت حجت ارواحنا فداء سوق دادند.

بخش های تکمیلی این بیمارستان در قالب درمانگاه و کلینیک برای بیماری های خاص جراحی عمومی، ارتوپدی، مغز و اعصاب، کلیه و مجاری ادرار، زنان و زایمان، چشم، گوش و حلق و بینی؛ کلینیک زخم و دره؛ کلینیک دندان پزشکی؛ درمانگاه عمومی و داروخانه شبانه روزی.

۲. **بیمارستان حضرت ولی عصر رحمته الله علیه در قم**
مرحوم آقای قلیویند به وسیله آیت الله سید علی محقق داماد، سی هزار متر زمین، بابت سهم امام به آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه دادند و تصمیم گرفته شد که بیمارستانی در این محل ساخته شود که بحمد الله الآن مشغول فعالیت است.

۳. بیمارستان ۱۲۰ تخت خوابی حضرت ولی عصر رحمته الله علیه در اقلید

مرکز تصویربرداری بقیة الله اقلید یکی از بهترین مراکز تصویربرداری خیریه در شهرستان اقلید و شمال استان فارس می باشد که در زمینی به مساحت ۷۰۰۰ متر مربع و با زیر بنای ۱۶۰۰ متر در سه طبقه از سوی آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه اهدا گردید و به همت آیت الله سید محمدباقر ابطحی رحمته الله علیه نماینده معظم له و به کمک خیرین در سال ۱۳۹۰ بنا گردید و در روز نیمه شعبان با پیام آیت الله العظمی صافی

احداث مدارس علمیه در ایران و خارج از کشور

زعامت و سرپرستی حوزه های علمیه شیعه و رسیدگی به امور مادی و معنوی طلاب از سوی آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه به مدت تقریبی چهل سال و با عنایات الهی و توجهات خاصه حضرت ولی عصر علیه السلام موفق به انجام کارهایی شدند که یقیناً از عهده افراد عادی و غیر الهی خارج می باشد. در این بخش گزارش کوتاهی از مدارس علمیه ای را که به دست مبارک ایشان ساخته شده، مرور می کنیم.

۱. مدرسه علمیه علوی (قم)

این مدرسه واقع در خیابان امام کوچه ۵۴ (منوچهری با زمینی به مساحت تقریبی یک هزار متر مربع می باشد.

۲. مدرسه الإمام المهدی رحمته الله علیه (قم)

در سال ۱۳۵۰ ش به امر آیت الله العظمی گلپایگانی و همت والای آیت الله زاده مرحوم حاج آقا مهدی گلپایگانی رحمته الله علیه دبیرستانی که قبلاً در اختیار آموزش و پرورش شهرستان قم بود، جهت برنامه درس طلاب حوزه علمیه خریداری شد و مکان تدریس طلاب از محل سابق مدرسه علوی به محل جدید منتقل گردید.

این ساختمان با زمینی به مساحت تقریبی دو هزار متر مربع در خیابان شهدا (صفائییه) در دو بخش با دوازده مدرس، سالن اجتماعات، کتابخانه و سالن غذاخوری در اختیار طلاب می باشد و هم اکنون در اختیار مراکز تخصصی حوزه است.

۳. مدرسه ستیبه (قم)

این مدرسه با زمینی به مساحت تقریبی ۵۰۰ متر مربع در ۴۵ متری عمار یاسر، میدان میر در جوار اقامتگاه و محل عبادت حضرت فاطمه معصومه علیها السلام واقع است.

۴. مدرسه علمیه حاج غضنفر (قم)

مدرسه مذکور در زمینی به مساحت حدود ۴۰۰ متر مربع و ۲۲ حجره در دو طبقه در منطقه دورشهر مورد استفاده طلاب می باشد.

۵. خوابگاه موسی بن جعفر رحمته الله علیه (قم)

این خوابگاه در زمینی به مساحت تقریبی یک هزار متر مربع و ظرفیتی بالغ بر یکصد نفر در خیابان انقلاب (چهارمردان کوچه شماره ۴۹) بنا شده است.

۶. مدرسه علمیه حاج ملاصادق (قم)

این مدرسه که در ابتدای خیابان ۴۵ متری عمار یاسر بنا شده است، در طول سالیان متعددی در اختیار طلاب بود؛ ولی اینک با خرید منازل اطراف، طرح توسعه آن انجام شده و اکنون مورد استفاده قرار گرفته است.

۷. مدرسه الوندیه (قم)

در گذشته این مدرسه محل درس و بحث طلاب مبتدی پایه اول و دوم بود و طلاب علوم دینی پس از گذراندن دو پایه درسی، به مدرسه المهدی رحمته الله علیه (خیابان شهداء) منتقل می شدند که اکنون در مسیر خیابان قرار گرفته و تخریب شد.

۸. خوابگاه جوادالائم رحمته الله علیه هندی ها (قم)

این خوابگاه جهت استفاده طلاب خارجی با ظرفیت ۵۰ نفر و مساحت تقریبی ۵۰۰ متر در محدوده مرکزی شهر در جنب بیت امام خمینی رحمته الله علیه واقع شده است و اکنون در اختیار مراکز تخصصی حوزه می باشد.

۹. مدرسه الامام المهدی رحمته الله علیه (اراک)

۱۰. مدرسه الامام المهدی رحمته الله علیه (گلپایگان)

در سال ۱۳۶۲ شمسی آیت الله گلپایگانی رحمته الله علیه قطعه زمین بزرگی به مساحت دوازده هزار متر مربع برای تأسیس حوزه علمیه و نیازمندی های دیگری که جنبه دینی - اجتماعی دارد، اختصاص دادند و قسمتی از آن را که به مساحت تقریبی سه هزار متر می باشد، برای ساختن مدرسه علمیه تعیین نمودند. ساختمان مدرسه با محاسبه طبقه زیرین، سه طبقه و در چهار طرف و مطابق اصول معماری مدارس علمیه قدیم می باشد و ۶۰ حجره و ۱۰ مدرس بزرگ با ظرفیت ۳۰۰ نفر بنا گردیده است.

طبقه زیرین نیازمندی های مدرسه از قبیل آشپزخانه رختشوی خانه، سالن غذاخوری، مخزن کتابخانه، دستگاہ تهویه، انبار، حمام و ... قرار داده شده است.

• تعمیر و نو سازی مدرسه مبارکه فیضیه

در دوران انقلاب اسلامی و مبارزه با شاه، مدرسه مبارکه فیضیه بارها مورد هجوم وحشیانه مأمورین ساواک شاه و ارتش شاهنشاهی و پلیس واقع شد و در پی این حمله، حجره های طلاب را خراب کردند و درب و پنجره های مدرسه را شکستند و حتی اموال و اثاثیه تعدادی از طلاب را نیز به غارت بردند.

آیت الله العظمی گلپایگانی رحمته الله علیه به کمک خیرین و بازاریان اقدام به تعمیر خرابی های به جا مانده از یورش مأموران رژیم نمودند و حجره های مدرسه طبق شرایطی که مراجع معین کرده بودند به طلاب واگذار شد.

• تأسیس مدارس علمیه خارج از کشور

زعیم راحل حوزه رحمته الله علیه، تنها به این مدارس بسنده نکرده و علاوه بر کمک به دیگر مدارس موجود در قم و شهرستان ها، به تأسیس و راه اندازی صدها مدرسه و مراکز فرهنگی در داخل و خارج از کشور همت گمارد که اینک به بخشی از آنها اشاره می شود:

۱. مجمع اسلامی جهانی، لندن

۲. مدرسه امیرالمؤمنین رحمته الله علیه، کوئته پاکستان

۳. مدرسه علمیه دخترانه فاطمه الزهراء علیها السلام، کوئته پاکستان

۴. مدرسه آیت الله حکیم، راولپنڈی

۵. مدینة الزهراء علیها السلام، لبنان

■ بیمارستان خیریه آیت الله العظمی گلپایگانی در شهرستان گرگد گلپایگان

■ دارالشفای حضرت بقیة الله الأعظم رحمته الله علیه در اقلید

مجمع اسلامی جهانی لندن

مجمع اسلامی جهانی لندن در سال ۱۳۵۲ شمسی برابر با ۱۳۹۵ هجری قمری، توسط مرحوم آیت‌الله‌العظمی حاج سید محمد رضا موسوی گلپایگانی رحمته به منظور نشر فرهنگ اسلام و آشنایی عموم با مذهب اهل بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام و رسیدگی به امور مذهبی و مشکلات دینی مسلمانان به‌ویژه شیعیان در لندن به‌همت فرزندان حجت‌الاسلام والمسلمین آقای حاج سید مهدی گلپایگانی رحمته خریداری و تأسیس گردید. نیاز وافر مسلمانان بریتانیا به خصوص شیعیان و توجه روزافزون مردم اروپا به اسلام، انگیزه این امر مهم بود. مجمع اسلامی جهانی از دیرینه‌ترین مراکز رسمی اسلامی و شیعی در اروپاست و سی سال است که به ترویج و تبلیغ دین مبین اسلام مشغول می‌باشد.

فعالیت‌های مجمع دارای سه محور عمده می‌باشد:

۱. محور اول ترویج و تبلیغ آئین مبین اسلام و مذهب شیعه اثنی عشری می‌باشد. در این راستا مجمع اسلامی از آغاز تأسیس تاکنون با برپایی مراسم دینی و مجالس مذهبی در مناسبت‌های ویژه، خدمات ارزشمندی را انجام داده است. اهتمام به برگزاری مجالس در ماه‌های محرم، صفر، رمضان همچنین در تمام مولود و وفیات ائمه معصومین علیهم‌السلام از برنامه‌های مهم تبلیغی مجمع اسلامی است. در این مناسبت‌ها از شخصیت‌ها، دانشمندان و سخنوران فرهیخته دعوت به‌عمل می‌آید و با زبان‌های فارسی، عربی و انگلیسی مباحث مفید وارزنده‌ای ارائه می‌گردد.

۲. محور دوم، فعالیت‌های آموزشی و تربیتی می‌باشد. این بخش شامل چند قسمت بشروح زیر است:

* تشکیل کتابخانه اختصاصی که دارای حدود بیست هزار نسخه از کتاب‌های ارزشمند و مصادر اسلامی است و می‌تواند نیاز محققان و دانشمندان را در زمینه ای مورد نیاز بر طرف سازد؛ به‌خصوص اینکه آن کتاب‌ها به زبان‌های مختلف می‌باشد.

* تشکیل مدرسه قرآن و عترت علیهم‌السلام جهت آموزش قرآن، اصول عقاید، احکام و همچنین آموزش زبان فارسی، از جمله فعالیت‌های سودمند مجمع اسلامی است.

* برپایی کلاس‌های آموزشی مخصوص بانوان به‌ویژه در ماه مبارک رمضان. نشر عناوین و موضوعات دینی و اجتماعی و ارسال آنها به مراکز علمی و دانشگاهی از طریق پست الکترونیکی و همچنین پاسخ‌گویی به مسائل دینی و شرعی از برنامه‌های مستمر مجمع اسلامی می‌باشد.

* از دیگر خدمات فرهنگی یاری‌رسانی به زائران و حجاج بیت‌الله الحرام است. در این زمینه مجمع اسلامی با ارشاد و راهنمایی زائران از طریق آموزش مناسک حج، چاپ جزوه مناسک و اطلاعات مربوط به حج و عمره، پاسخ به سؤالات و ارائه سایر خدمات توفیق چشم‌گیری داشته است.

* از فعالیت‌های مؤثر و مستمر مجمع اسلامی، برپایی نماز جمعه می‌باشد که حدود بیش از بیست سال سابقه دارد و مسلمانان از کشورهای مختلف با شور و علاقه زاید الوصفی در آن شرکت می‌کنند و خطبه‌ها به زبان‌های فارسی، عربی و انگلیسی ایراد می‌گردد. قابل ذکر است که خطبه‌های نماز به‌صورت سلسله بحث، با بررسی موضوعات گوناگون ارائه می‌گردد و تمام آن‌ها به‌صورت مکتوب به زبان‌های فارسی و انگلیسی و همچنین به‌صورت دیسک موجود می‌باشد.

* از ثمرات تلاش و کوشش چندین ساله این نهاد اسلامی، مشرف شدن تعداد زیادی به آئین اسلام است که بیش از ۱۸۰۰ نفر زن و مرد از ملیت‌های مختلف به دین اسلام تشریف پیدا کرده‌اند. آمار نشان می‌دهد که در سال‌های اخیر، سالی ۵۰ نفر به دین مبین اسلام تشریف یافته‌اند.

۳. محور سوم تلاش‌های مجمع در مسائل اجتماعی و امور خدماتی است که از جمله فعالیت‌های مجمع اسلامی می‌توان به کمک به بیماران و نیازمندان و حل مشکل مالی آنان، حل و فصل امور خانواده، کمک‌رسانی و یاری آسیب‌دیدگان، هنگام رخدادهای ناگهانی اشاره کرد.

یکی از مراکزی که در حوزه علمیه قم در زمینه علوم قرآنی فعالیت می‌کند، مرکز دارالقرآن است. این مرکز از سال ۱۳۵۲ به امر حضرت آیت‌الله‌العظمی گلپایگانی رحمته و تلاش فرزند برومندشان حجت‌الاسلام والمسلمین حاج سید مهدی گلپایگانی رحمته فعالیت خود را آغاز کرد. متن پیش رو، در گزارشی مختصر به معرفی این مرکز می‌پردازد.

تأسیس و گسترش دارالقرآن

از گذشته همواره بعضی، شیعه را مورد طعن قرار می‌دادند که به اهل بیت علیهم‌السلام بیش از قرآن اهمیت می‌دهند. در پی سفرهایی که مرحوم حجت‌الاسلام والمسلمین حاج سید مهدی گلپایگانی به خارج از کشور داشت و از طرف دشمنان تشیع با این سؤال و شبهه مواجه شده بود؛ لذا به امر فقیه اهل بیت علیهم‌السلام، آیت‌الله‌العظمی گلپایگانی رحمته در سال ۱۳۵۲ این مرکز قرآنی را تأسیس کردند و هم‌اینک تحت اشراف و نظارت حجت‌الاسلام والمسلمین حاج سید جواد گلپایگانی مشغول به چاپ و نشر قرآن مجید و کتب مربوط به علوم قرآنی است.

این مرکز ابتدا در مدرسه آیت‌الله‌العظمی گلپایگانی رحمته واقع در خیابان شهدای قم شروع به‌کار کرد؛ اما قبل از انقلاب به‌خاطر وجود اشکالات بی‌شمار به نتیجه مطلوب نرسید. خوشبختانه با پیروزی انقلاب اسلامی و استقرار نظام مقدس جمهوری اسلامی، روز به روز بر دامنه فعالیت‌های آن افزوده شد. در آغاز، کار دارالقرآن تنها چاپ قرآن مجید بود، سپس کلیه کتاب‌هایی که در زمینه علوم قرآنی نگاشته شده، جمع‌آوری و مورد بررسی قرار گرفت. هم‌اکنون این مرکز شامل بخش‌های گوناگونی از جمله دو مجله به زبان‌های فارسی و عربی، گروه کشف، گروه ترجمه، کتابخانه تخصصی، گنجینه قرآن‌های خطی و نفیس، بخش حروف‌چینی کامپیوتری، دبیرخانه کنفرانها و... است.

کشف موضوعی قرآن

یکی از بخش‌های مهم دارالقرآن، گروه کشف موضوعی است. این گروه حدوداً هشت سال است که در حال فعالیت است و آیات قرآن را براساس هفت موضوع اساسی تقسیم‌بندی کرده است. این هفت موضوع عبارتند از:

۱. معرفه الانسان علی ضوء القرآن شامل ۱۲۰ موضوع؛
۲. التوحید علی ضوء القرآن شامل ۱۹۰ موضوع؛
۳. النبوة علی ضوء القرآن شامل ۱۰۰۰ موضوع؛
۴. الامامة والولاية علی ضوء القرآن (در دست تنظیم)؛
۵. المعاد علی ضوء القرآن شامل ۳۵۶ موضوع؛
۶. منجيات الانسان علی ضوء القرآن شامل ۱۳۱ موضوع؛
۷. مهلكات الانسان علی ضوء القرآن شامل ۳۱۵ موضوع.

برای انجام دادن این کار ابتدا گروهی در حدود ۱۴ نفر از تمام قرآن فیش‌برداری کردند و در مرحله دوم، این فیش‌ها تحت آن هفت عنوان مذکور دسته‌بندی شدند.

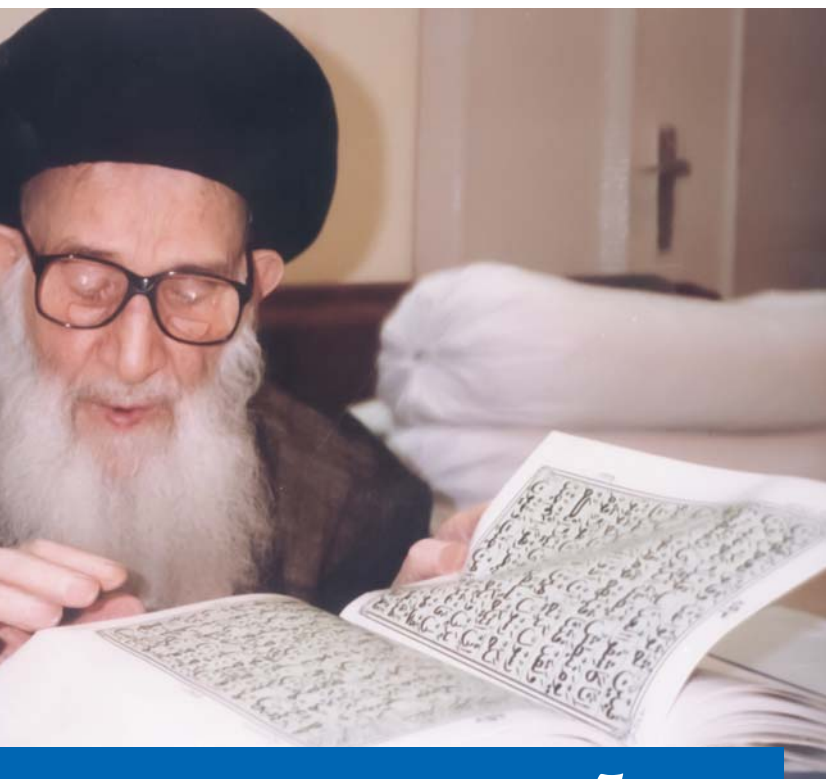
چگونگی چاپ و نشر کشف موضوعی

این مجموعه بدون هیچ‌گونه شرح و تفسیری چاپ خواهد شد؛ یعنی آیات براساس موضوعات مشخص شده، به‌ترتیب حروف الفبا و فهرست‌وار بدون توضیح و تفسیر در اختیار پژوهشگران علوم قرآنی قرار خواهد گرفت. در واقع یک معجم و فهرست موضوعی برای مراجعه محققان است. به‌عنوان نمونه محقق می‌کند که می‌خواهد در باره معاد در قرآن تحقیق کند، با مراجعه به این کشف، کلیه آیاتی که در مورد معاد است، به‌صورت یکجا جمع‌آوری و مباحث مختلف را از آن استخراج می‌کند.

از این هفت موضوع، شش موضوع آن به انجام رسیده و مراحل حروف‌چینی و چاپ را می‌گذرانند. تنها موضوع امامت باقی مانده که قبل از ارتحال حضرت آیت‌الله صافی رحمته در اختیار ایشان قرار گرفته بود تا مواردی که قابل اصلاح و تجدید نظر است، مورد ملاحظه قرار گیرد.

کتابخانه تخصصی و گنجینه قرآن‌های خطی

از جمله خدمات دارالقرآن جمع‌آوری کتاب‌های مختلف در زمینه علوم قرآن است. در این کتابخانه

دارالقرآن الکریم؛ اولین مؤسسه قرآنی کشور

کشور منتشر می‌شود، از سال ۱۴۱۱ قمری آغاز به‌کار کرده است و تاکنون ۱۷ شماره از آن منتشر شده است. این مجله اولین نشریه‌ای است که در جهان اسلام در باره علوم قرآن و پژوهش‌های قرآنی چاپ شده و در میان دانشوران جهان اسلام و نویسندگان سرشناس عرب مطرح است و بسیاری از اهل قلم و صاحب‌اندیشه از کشورهای آفریقای و عربی، خواستار همکاری و چاپ مقالاتشان در این نشریه هستند.

کنفرانس‌های سالانه

بحث و تبادل نظر در باره علوم قرآن از مسائل بنیادی جامعه اسلامی است و از طرفی، بسیاری از نویسندگان و مترجمان و مفسران قرآن گمنامند و باید میدان‌های مناسبی جهت اشاعه و نشر آثار خود پیدا کنند؛ لذا ضرورت وجود یک مجمع علمی تحت عنوان کنفرانس هر روز بیشتر احساس می‌شود. این امر مهم، در عید مبعث سال ۱۳۶۷ (روز نزول اولین آیات قرآن) با تأکید و دستور فقیه درآشنا آیت‌الله‌العظمی گلپایگانی رحمته درایت آیت‌الله‌زاده معظم و تلاش فراوان دکتر سید عبدالوهاب طالقانی جامه عمل پوشید و با حضور جمع کثیری از دانشمندان و محققان حوزه دانشگاه و نمایندگان ۱۴ مؤسسه تحقیقاتی تشکیل شد. این کنفرانس شامل هفت کمیسیون با عناوین زیر بود است: رسالت قرآن، مناهج تفسیری قرآن، زمینه‌های بعثت و نزول قرآن، ترجمه قرآن، حکمت اسلامی در قرآن، اهداف و انگیزه‌های قرآن و مسائل تاریخی در قرآن.

حضرت آیت‌الله گلپایگانی رحمته طی پیامی به این کنفرانس چنین گفتند: «بشر در درک و فهم حقایق قرآن به هر پایان و مجلات به‌صورت فصلنامه منتشر می‌شوند. از سال ۱۳۷۲ تاکنون چهار شماره از مجله پیام قرآن منتشر شده است. مجله رساله‌القرآن که عمدتاً در خارج از

صدها جلد کتاب در موضوعات تفسیر، نکات ادبی قرآن، شأن نزول و کتب مرجع جمع‌آوری شده است و در اختیار دانش‌پژوهان و محققان علوم قرآنی قرار دارد. هم‌چنین حسب الراء آیت‌الله‌العظمی گلپایگانی رحمته برای جلوگیری از خروج قرآن‌های خطی و نفیس از کشور توسط ابدی خارجی و سوجدویان، قرآن‌های خطی و نفیس بسیاری توسط این مرکز خریداری شده و در محل‌های مخصوص نگهداری می‌شود؛ از جمله می‌توان به قرآنی که بر روی پوست آهو نگاشته شده است، اشاره کرد که در نوع خود کم‌نظیر است.

گروه ترجمه قرآن

از دیگر خدمات مفید دارالقرآن ترجمه قرآن به زبان‌های مختلف و زنده دنیاست. از جمله ترجمه قرآن به زبان کردی که چاپ شده و در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفته است و ترجمه انگلیسی قرآن که مراحل پایانی خود را می‌گذراند. همچنین به‌خاطر اینکه احساس شد، ترجمه فارسی روانی از قرآن در دست نیست، گروهی از محققان و مترجمان توانا، کار ترجمه فارسی را عهده‌دار شدند و ترجمه‌ای جامع، روان و سلیس را تهیه کرده‌اند که در آینده نزدیک در اختیار پژوهشگران ارجمند قرار خواهد گرفت.

تدوین این ترجمه زیر نظر حجج اسلام انصاری، مروی، برهانی و کرمی صورت گرفته است.

مجلات پیام قرآن و رساله‌القرآن

این مرکز دو مجله یکی به فارسی به‌نام پیام قرآن و دیگری به عربی به‌نام رساله‌القرآن منتشر می‌کند. این مجلات به‌صورت فصلنامه منتشر می‌شوند. از سال ۱۳۷۲ تاکنون چهار شماره از مجله پیام قرآن منتشر شده است. مجله رساله‌القرآن که عمدتاً در خارج از

بنای مساجد و حسینیه‌ها در خارج از کشور

صفد البیطخ، حسینیه مجدل سلم، مسجد حومین الفوقا، مسجد زغدرایا، مسجد عین قانا، حسینیه زنانه جبع شهر شهید ثانی، حسینیه کفر تبیت، مسجد ارزون، حسینیه معروب، مسجد معروب، حسینیه صریفا، مسجد باریش، حسینیه الغندوریه، مسجد الغندوریه، حسینیه فون، مسجد فون و مسجد قانا (صالحه)

تأسیس دارالایتام در بیروت

در پی حمله شش روزه رژیم غاصب صهیونیست به کشور لبنان و تخریب محله‌های شیعه‌نشین، با درخواست کمک امام موسی‌صدر از آیت‌الله‌العظمی گلپایگانی رحمته، مرحوم حجت‌الاسلام والمسلمین حاج آقا مهدی گلپایگانی رحمته به لبنان رفت و با همکاری امام موسی‌صدر، مؤسسه‌ای به‌نام دارالایتام بیروت تأسیس نمود. این مرکز همانند مراکز دیگر فرهنگی بسیار به‌جا بود که انجام گرفت و سر و سامانی به خود داد. اسمش دارالایتام بود؛ درصورتی‌که فعالیت‌های مهم دیگری در آن انجام می‌گرفت.

سواحل اقیانوس اطلس در کشور سیرالئون که توسط آیت‌الله حاج سید جواد گلپایگانی کنگ ساخت آن زده شد. این مرکز نیز یکی از مراکز بزرگ شیعه در آن منطقه می‌باشد.

بنای بیش از ۳۰ مسجد و حسینیه در جنوب لبنان

اسامی مساجد و حسینیه‌های جنوب لبنان که به دستور آیت‌الله گلپایگانی رحمته احداث یا تعمیر شده است: مسجد جبال البطم، مسجد کفرا، حسینیه عینیت، مسجد عینیت، مسجد الصوانة، حسینیه جبشیت، مسجد جبشیت، مصلاي زنانه جبشیت، حسینیه زنانه زوطر الشرفیه، مسجد زوطر الغریبه، مسجد عدشیت، مسجد زوطر، مسجد میفدون، حسینیه زنانه الفعقیه، مسجد النبطیة - حی الثکنه مسجد کفرصیر، مسجد قبریخا، حسینیه خریه سلم، مسجد عینا الجبل، مسجد مجدل سلم، حسینیه دیرانطار، مسجد شقراء، حسینیه

یکی از خدمات ماندگار و ارزنده آیت‌الله‌العظمی گلپایگانی رحمته، احداث مساجد و حسینیه‌ها در خارج از کشور ایران است که تاکنون نقش بسزایی در ترویج معارف اهل‌بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام داشته است. در متن پیش رو برخی از این اماکن مقدس معرفی می‌گردد.

مسجد شیعیان در شهر دنور مرکز ایالت کلرادو آمریکا

مسجد شیعیان در شهر دنور مرکز ایالت کلرادو آمریکا که با اجازه آیت‌الله‌العظمی گلپایگانی رحمته ساخته شده است و در سفرهای تبلیغی که آیت‌الله حاج سید محمدعلی آستانه از علمای بزرگ جهرم به آنجا داشتند، خاطراتی را از این سفرها نقل می‌کردند؛ چون ایشان می‌توانستند به زبان فارسی عربی و انگلیسی سخنرانی کنند. این مطلب را جناب آقای جهان‌مهین از مرکز جهرم شناسی برای ما نقل کرده‌اند.

مسجد شیعیان در کشور آفریقای سیرالئون

تأسیس یک مسجد و مرکز بزرگ فرهنگی در کنار

دارالایتام در بیروت / لبنان

آیت‌الله‌العظمی گلپایگانی رحمته‌الله علیه از بدو حرکت روحانیت به رهبری امام راحل رحمته‌الله علیه، به مبارزات خویش با استبداد پرداخت و نخستین اعلامیه اعتراض به لایحه ننگین «انجمن‌های ایالتی و ولایتی» در مهرماه ۱۳۴۱ شمسی، از سوی ایشان صادر شد و به دنبال آن بود که پیام‌ها و بیانیه‌های ایشان تا سقوط رژیم پهلوی ادامه یافت که بسیاری از آنها در جلد اول کتاب «اسناد انقلاب اسلامی» گرد آمده است.

برخی از اقدامات ایشان در برابر رژیم شاه عبارتند از:

۱. سرپاز زدن از ملاقات با شاه و نخست‌وزیران و فرستادگان دربار؛
۲. تحریم برنامه اوقاف و اعلاهیہ علیہ معاملات و همکاری با سازمان اوقاف؛
۳. قطع شهریه کسانی که با اوقاف همکاری می‌نمودند و تحریم امامت جماعت و گوش دادن به سخنرانی آنان؛
۴. حرام شمردن خرید و فروش و مصرف و توزیع گوشت‌های وارداتی از خارج و قبول نکردن وجوہات فروشندگان آنان (هرچند می‌شد، تحت عنوان مال مخلوط به حرام خمس آن را پذیرفت)؛
۵. اعتراض شدید و پیام کوبنده علیه تغییر تاریخ هجری به تاریخ شاهنشاهی؛
۶. مخالفت صریح با حزب رستاخیر و تحریم شرکت مسلمانان در آن؛
۷. مخالفت صریح با طرح امتحان دولت از طلاب و انکار صلاحیت آنان برای این امر که باعث عقب‌نشینی دولت وقت و مصون ماندن حوزه از این طرح ننگین شد؛
۸. اعتراض شدید علیه گسترش بی‌بند و باری و فساد و فحشا و رواج منکرات و فرستادن نامه سرگشاده به شاه و تذکر عواقب وخیم آن؛
۹. اعتراض و مخالفت بسیار شدید علیه سینما در شهر قم و تعطیل نمودن درس و نماز جماعت خویش به مدت یک هفته؛
۱۰. مخالفت و اعتراض علیه تاج‌گذاری شاه و انتخاب ولی عهد؛
۱۱. پیام در جهت تجلیل از مقام شهید سعیدی رحمته‌الله علیه و اعلام مجلس ختم برای ایشان در مسجد امام؛
۱۲. تجلیل از مقام مرحوم حاج‌آقا مصطفی خمینی رحمته‌الله علیه و تشکیل دو مجلس ختم در مسجد اعظم و شکستن سد رعب و ممنوعیت برپایی مجالس بزرگداشت و مطرح شدن نام امام خمینی رحمته‌الله علیه در آن مراسم؛
۱۳. بی‌جویی حال تبعیدشدگان و سرکشی به خانواده‌های آنان؛
۱۴. حمایت از مقام و موقعیت امام خمینی رحمته‌الله علیه و

نیم‌نگاهی به مبارزات سیاسی

به‌ویژه در برابر اهانت روزنامه اطلاعات به امام راحل و تأکید بر مقاومت روحانیت و پیگیری اعتراض‌ها و راهپیمایی‌ها و صدور اعلامیه‌های روشنگرانه و کوبنده در لحظات حساس (به‌گونه‌ای که امام به ایشان فرموده بودند: اعلامیه‌هایی که حضرت عالی به‌تنهایی صادر می‌کنید، نقش بسزایی در پیشبرد مبارزات ملت مسلمان دارد) و دل‌جویی و تأیید علمای مبارز شهرستان‌ها.

و...

این اقدامات باعث شد که مزدوران رژیم برای

لطمه زدن به ساحت ایشان، از هیچ کاری فروگذار نکنند و دو بار (سوم فروردین ۱۳۴۲ در مدرسه فیضیه و ۱۹ اردیبهشت ۱۳۵۷ش) به سوی ایشان حمله کرده، قصد ضرب و جرح آن مرجع را داشتند که لطف خدا و جان‌فشانی‌های اطرافیان باعث حفظ ایشان شد.

• جنایات اسرائیل در فلسطین و لبنان و

مواضع آیت‌الله‌العظمی گلپایگانی رحمته‌الله علیه

از مسائلی که حضرت آیت‌الله گلپایگانی برای آن اهمیت فراوانی قائل بودند، مسئله تهاجم اسرائیل به

فلسطین و لبنان و وجود آن غده سرطانی در کنار مرزهای کشورهای اسلامی بود. آن مرجع عالی‌قدر در بیانات و پیام‌های متعدد با عنوان آیه کریمه «لنجدن اشد الناس عداوة للذین آمنوا الیهود والذین اشركوا» مسئله فلسطین را مسئله‌ای اسلامی و نه عربی دانسته و مسلمانان را به حفظ اتحاد و یکپارچگی در مقابله با صهیونیست‌های غاصب فراخواندند.

«... سزاوار است حضرات علمای اعلام و عموم مسلمین در شهرستان‌ها بلکه سایر ممالک اسلامی عزای عمومی اعلام نموده و با تشکیل و شرکت در این‌گونه مجالس همدردی و پشتیبانی حوزه را با برادران مسلمان علیه صهیونیسم و عمال استعمار اعلام نمایند.»

معلمه در سخنانی به‌مناسبت آتش‌سوزی مسجدالاقصی در مسجد اعظم گفتند: «به‌علت آتش‌سوزی مسجدالاقصی سه شنبه و چهارشنبه را تعطیل می‌کنیم تا با برادران مسلمان همدردی خود را اعلام کنیم. در جراید نوشته بودند: مسجدالاقصی را آتش زدند. تمام اعراب را خشمگین کردند؛ ولی در حقیقت تمام مسلمانان جهان خشمگین شده‌اند و من در اعلامیه خود نوشته بودم، باید مسلمانان جهان عزای ملی اعلام کنند و مثل زمانی که قبور ائمه علیهم‌السلام را در مکه خراب کردند و ملت و دولت ایران همدست شدند و یک روز، مثل روز عاشورا را تمام ایران تعطیل شد و مردم با دسته‌جات در خیابان‌ها حرکت کردند، حالا هم یک روز باید تعطیل عمومی کنیم و عزای ملی اعلام شود.

و اما درباره ساختمان مسجد که یهودی‌ها گفته‌اند ما خودمان آن را تعمیر می‌کنیم، مسلمانان نباید اجازه دهند که یهودی مسجدالاقصی را تعمیر کند و بسازد و اگر بخواهند، آنها مسجد را بسازند، درست کردن آن بدتر از آتش زدن آن است.»

در این میان رژیم شاه که از حامیان و متحدان اصلی اسرائیل در منطقه به‌شمار می‌رفت، بلافاصله نسبت به سخنان ایشان واکنش نشان داد و حتی منتشرکنندگان اعلامیه معلمه را مورد تعقیب و بازداشت قرار داد.

آیت‌الله‌العظمی گلپایگانی رحمته‌الله علیه ضمن سخنرانی در مسجد اعظم قم، با انتقاد از جو و وحشت و خفقان حاکم بر کشور به این مسئله اشاره کرده و می‌گویند:

«درباره آتش‌سوزی مسجدالاقصی که عزای ملی است، یک نوشته‌ای را دادم فوراً سیدفضل‌الله چایخانه‌ای برپند و آن قدر اذیت کردند که خدا می‌داند؛ درحالی‌که نوشته را علیه اسرائیل چاپ کرده است. او چه گناهی داشت. اگر گناهی در کار بود، من نگاه‌کار بودم.»

بنای مساجد، حسینیه‌ها و خانه‌های عالم در ایران

• مسجد امام حسن عسکری رحمته‌الله علیه

یکی از مساجد قدیمی معروف و مورد احترام قم که همواره یادآور نام گرمای یازدهمین اختر تابناک آسمان امامت و ولایت است، مسجد مقدس امام حسن عسکری رحمته‌الله علیه می‌باشد. این پایگاه فضیلت و تقوا که امروزه یکی از مساجد جامع قم محسوب می‌شود؛ سابقه درخشان بیش از هزار ساله دارد و علاوه بر نقش حساسی که در فضای فرهنگی و مذهبی قم داشته، نشان‌گر هویت ملی و تمدن اسلامی نیز هست.

• توسعه و آبادانی مسجد حسن عسکری رحمته‌الله علیه

محمدتقی انصاریان نقل می‌کنند: این جایگاه ملکوتی، آیت‌الله‌العظمی حاج سید محمدرضا گلپایگانی رحمته‌الله علیه را واداشت تا با خرید هفت هزار و پانصد متر از زمین‌های سمت قبله به بازسازی و توسعه آن بپردازد تا مسجد جواب‌گوی نمازگزاران و معتکفان باشد؛ لذا برای عملیاتی‌سازی این پروژه عظیم و مقدس، به دستور معظم فرزند بزرگوارشان حجت‌الاسلام والمسلمین حاج سیدجواد گلپایگانی برنامه‌های قبل و بعد از مراسم کنگ‌زنی توسعه مسجد امام حسن عسکری رحمته‌الله علیه را عهده‌دار شدند و با اشراف مرجع عالیقدر آیت‌الله العظمی صافی گلپایگانی رحمته‌الله علیه این بنای مقدس تکمیل و به بهره برداری رسید.

• گوازشی از حجت‌الاسلام والمسلمین سیدجواد گلپایگانی

در روز افتتاح شبستان بزرگ مسجد امام حسن عسکری رحمته‌الله علیه
شبستان اصلی این طرح جدید، ۲۹۰۰ متر در طبقه همکف قرار دارد و گنجایش یک هزار و ۹۵۰ نفر نمازگزار را دارد. این شبستان از یک و نیم طبقه با مساحت ۷۰۰ متر مساحت و گنجایش ۴۵۰ نمازگزار برخوردار است. کتابت تمام قرآن کریم با کاشی معرق و خطاطی زیبا، از خصوصیات مهم این بنای عظیم است. در قسمت فوقانی شبستان اصلی، گنبد نسبتاً بزرگی با دهانه ۲۷ متر و ارتفاع ۳۵ متر می‌باشد و دو گلدسته با بلندی ۹۵ متر به شکوه خاص این بنا افزوده است. شبستان

دوم در طبقه زیرین شامل دو هزار و ۷۰۰ متر و با یک و نیم طبقه با مساحت یک هزار و ۶۰۰ متر مربع بوده و پذیرای یک هزار و ۸۰۰ نمازگزار می‌باشد. در پشت محراب نیز، بنایی در هفت طبقه ساخته شده که در دو طبقه آن، کتابخانه برادران و خواهران و در پنج طبقه دیگر، بخش اداری، سالن غذاخوری و تأسیسات مسجد قرار دارد و طبقه تحتانی این مسجد نیز، به نمایشگاه و کارهای فرهنگی اختصاص دارد. در این بنای جدید همچنین ۱۸۰ سرویس بهداشتی و حمام ساخته شده است.

• ساخت مسجد بزرگ کنار مدرسه آیت‌الله گلپایگانی جنب مقبره ابن‌قولویه

در سمت جنوبی مدرسه، مسجد آیت‌الله گلپایگانی رحمته‌الله علیه با یک گنبد و دو مناره قرار دارد. این مکان یکی از هشت مسجد در محله ارم قم می‌باشد و از نظر موقعیت جغرافیایی، در نزدیکی مراکز مهمی مانند حرم مطهر حضرت فاطمه معصومه علیها‌السلام، موزه آستان مقدس حضرت معصومه علیها‌السلام، مرقد مطهر «ابوالحسن علی‌بن ابراهیم بن هاشم قمی» یکی از اصحاب امام هادی و امام حسن عسکری علیهم‌السلام و از علمای عصر غیبت صغری، مزار ۶۰ نفر از شهدای عملیات فتح خرمشهر، مرقد مطهر ابن‌بابویه، آرامستان شیخان، دفتر آیت‌الله‌العظمی سید محمدرضا گلپایگانی رحمته‌الله علیه و... قرار گرفته است.

• بنای حسینیه‌ها

حسینیه‌گوگرد

آیت‌الله العظمی گلپایگانی رحمته‌الله علیه با فروش زمین‌های شخصی اش در آن منطقه، در کنار مسجد جامع، حسینیه‌ای را بنا کردند و تعمیر و بازسازی مسجد جامع و بسیاری از حسینیه‌ها و مساجد آن دیار را به عهده گرفتند.

حسینیه نجفی‌ها در قم

برخی از آقایان برای ساخت حسینیه، زمینی که مال حاج‌آقا محمد

مدرسه آیت‌الله‌العظمی گلپایگانی رحمته‌الله علیه بزرگترین مرکز تحصیل معارف شیعه

این مدرسه علمیه، از مدارس علمیه در شهر قم است که در خیابان ارم و در نزدیکی حرم حضرت معصومه علیها‌السلام قرار دارد. این مدرسه پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران، به‌همت آیت‌الله‌العظمی گلپایگانی رحمته‌الله علیه در قطعه‌زمینی به وسعت ۴۰۰۰ متر مربع در کنار مرقد علی‌بن‌بابویه رحمته‌الله علیه و در مقابل قبرستان شیخان تأسیس شد.

مدرسه آیت‌الله‌العظمی گلپایگانی رحمته‌الله علیه از مهم‌ترین مدارس در حوزه علمیه قم به‌شمار می‌رود و روزانه بیش از ۴۰۰ کلاس دروس حوزوی خارج فقه، اصول و تفسیر در آن برگزار می‌شود.

• مدرسه آیت‌الله‌العظمی گلپایگانی رحمته‌الله علیه از نگاه امام خامنه‌ای

مدرسه آیت‌الله گلپایگانی، قدیمی‌ترین مدرسه برنامه‌ریزی شده در حوزه «از شیوه‌های نو در آموزش علم، در تعلیم علم، در گسترش علم، در تولید علم نباید ترسید؛ از شیوه‌های نو نباید واهمه کرد. در همین حوزه قم، مبتکر مدارس برنامه‌ای، یکی از فقهای معروف منحصر در امر فقهات بود؛ یعنی آیت‌الله‌العظمی گلپایگانی رحمته‌الله علیه. اصلاً... مرحوم آقای بهشتی و دیگران مدرسه حقانی را از روی مدرسه آقای گلپایگانی رحمته‌الله علیه درست کردند. در واقع مرحوم آقای بهشتی و بعضی دیگر مدرسین آنجا بودند؛ بعد بیرون آمدند و خودشان مدرسه حقانی را بنیان‌گذاری کردند. مدرسه آقای گلپایگانی رحمته‌الله علیه قدیمی‌ترین مدرسه برنامه‌ریزی شده در حوزه است.

آقای گلپایگانی رحمته‌الله علیه یک فقیه متبحر متخصص در کار فقهات و پای‌بند به مسائل فقهات، نترسید از اینکه یک برنامه نوینی را در امر آموزش اجرا کند. ۵۲ (۱۳۸۹/۰۸/۱۳)

انتشار مجلات علمی پژوهشی و تولید اولین نرم‌افزار فقهی

• مجله «رسالة القرآن»

در بحث دارالقرآن الکریم، جا دارد از مجله وزین و ارزشمند «رسالة القرآن» نامی برده شود تا طلاب حوزه‌های علمیه و دانشجویان دانشگاه‌ها و همه فرهیختگان مکرم آگاهی بیشتری پیدا کنند. بعد از تأسیس دارالقرآن و برگزاری کنفرانس‌های قرآنی مهم در دارالقرآن، مجله‌ای قرآنی به زبان عربی به پیشنهاد حجج اسلام والمسلمین حاج سیدجواد و حاج‌آقا باقر گلپایگانی، فرزندان معظم‌له و با موافقت و نظارت آن مرجع عظیم‌النشان و با مدیریت حاج‌آقا جواد گلپایگانی چاپ و منتشر گردید.

• مجله «پیام قرآن»

مجله «پیام القرآن» به زبان فارسی است که در سال‌های آخر عمر با برکت آیت‌الله‌العظمی گلپایگانی رحمته‌الله علیه و به امر معظم‌له برای استفاده جوامع علمی حوزوی و دانشگاهی به‌صورت فصلنامه منتشر می‌گردید.

• تولید اولین نرم‌افزارهای فقهی

در سفری که حضرت آیت‌الله گلپایگانی رحمته‌الله علیه برای معالجه به خارج از کشور رفتند، کامپیوتری را به خدمت معظم‌له آوردند و کارایی آن را توضیح دادند. ایشان سؤال کردند که از کامپیوتر چه کار آخوندی‌ای می‌شود درآورد و برای آقا توضیح دادند که می‌توان کتاب‌های حوزوی را به‌صورت سی‌دی (لوچ فشرده) درآورد و از آن در کامپیوتر استفاده نمود. ایشان بعد از مراجعت به قم، دستور تشکیل مرکز معجم فقهی را دادند و با خرید تعداد انبوهی کامپیوتر و با کار روزانه هفتاد محقق، مجموعه‌های معجم فقهی ایجاد شد و طی حکم کتبی حجج اسلام والمسلمین سیدجواد گلپایگانی و حاج شیخ علی کوزانی عاملی را برای مدیریت این هدف مهم برگزیدند و در آن اصول کلی کار را ميسوفاً توضیح دادند.

• کارهای انجام‌شده:

(الف) برنامه معجم فقهی، تفسیر، حدیث و اصول فقه؛

(ب) برنامه امام مهدی علیه‌السلام؛

(ج) برنامه قاموس فقه؛

(د) برنامه زندگینامه علما؛

(ه) برنامه ابواب فقهی؛

(و) برنامه کتاب‌شناسی

(ز) برنامه ظهور؛

(ح) برنامه کاتب ۵.